

เพียงแค่วัด.....จะช่วยเขาได้อย่างไร

เรื่องที่ฉันจะเล่าให้ฟังต่อไปนี้เป็นเรื่องราวของการไม่ละเลยข้อมูลเล็กๆน้อยๆ เห็นความสำคัญของความรู้สึกของผู้ป่วย มีหัวใจของการดูแลแบบองค์รวม จึงเกิดการช่วยเหลือและดำเนินการจนเกิดผลลัพธ์ที่สร้างความรู้สึกที่ยิ่งใหญ่ให้แก่ผู้จากไปและครอบครัว ครอบครัวหนึ่งได้อย่างมากมายมหาศาล นับเป็นบุญกุศลอย่างยิ่ง เรื่องราวจะเป็นอย่างไรต่อไปขอเชิญติดตามต่อไปค่ะ

ในวันที่ รพ.จัดงานวันผู้สูงอายุ ฉันพร้อมด้วยทีมดูแลผู้ป่วยระยะสุดท้าย ได้แก่ คุณหมอปกรณ์ (แพทย์เวชศาสตร์ครอบครัว รพ.มหาวิทยาลัย) และพยาบาลจากศูนย์แพทย์วัดป่าสาละวันได้ไปเยี่ยมผู้ป่วยระยะสุดท้ายคนหนึ่ง ที่บ้านพักในค่ายสุรนารี ลุงปิ่น คือชื่อของผู้ป่วยคนนั้น ลุงปิ่นอายุ 64 ปี กำลังป่วยเป็นมะเร็งในท่อน้ำดีระยะสุดท้ายที่มะเร็งกระจายไปปอดและกระดูกหมดแล้ว ไม่สามารถให้ยาเคมีบำบัดหรือการรักษาอื่นๆได้อีก ลุงปิ่นรักษามาหลายที่แล้ว ทั้ง รพ.ค่ายสุรนารี รพ.ศรีนครินทร์ และ รพ.มหาวิทยาลัย โดยระยะเวลาที่พบเนื้องอกจนถึงปัจจุบันใช้เวลาเพียง 2 เดือนเท่านั้น

เป็นที่ทราบกันอยู่แล้วว่ามะเร็งระยะสุดท้ายนี้ผู้ป่วยจะมีชีวิตที่เหลืออยู่ไม่เกิน 6 เดือนเท่านั้น การให้ผู้ป่วยได้รับทราบข้อมูล เกิดการยอมรับ และมีการวางแผนการใช้ชีวิตที่เหลืออยู่ สะสางภารกิจของชีวิตให้เสร็จสิ้น ไม่ค้างค้างในใจ ก็จะส่งผลให้ผู้ป่วยไม่ทรมานทรมานจากการเจ็บป่วย มีความสงบในจิตใจ เกิดการปล่อยวาง และจากไปอย่างสงบ ซึ่งในขณะที่ฉันและทีมได้เยี่ยมลุงปิ่น พบว่าคุณลุงทราบแต่เพียงว่าตนเองป่วยมีก้อนในท้องและหมอกำลังหาทางรักษาอยู่เท่านั้น ในวันนั้นคุณหมอปกรณ์ได้เพียงประเมินความรู้สึกของลุงปิ่นว่า หากก้อนนั้นรักษาไม่หายคุณลุงจะทำอย่างไร ลุงปิ่นได้แต่ก้มหน้านั่งเงียบ และบอกว่า “แล้วแต่บุญแต่กรรม แต่ลุงก็ได้ทำพินัยกรรมไปหมดแล้ว เหลือก็แต่ห่วงหลานคนเดียวที่ยังเรียนไม่จบ การรักษาต่างๆของลุงก็ให้เป็นการตัดสินใจของลูกๆ ลุงไม่มีความรู้ ลูกๆมีความเห็นให้ทำอย่างไรก็ได้ทั้งนั้น” ในวันนั้นคุณหมอปกรณ์ได้แนะนำลูกสาวที่เป็นพยาบาล หาทางให้ลุงปิ่นได้ทราบความจริงเพื่อคุณลุงจะได้วางแผนชีวิตของตนเองและจากไปอย่างสงบต่อไป และได้บอกข้อมูลว่า คุณลุงก็สงสัยกับท่าทีของญาติและแพทย์ที่มีต่อตนเอง และไม่แน่ใจว่าตนเองป่วยเป็นมะเร็งหรือไม่ แต่ก็ไม่ทำใจอยู่บ้าง และได้เตรียมการโดยทำพินัยกรรมยกทรัพย์สินไปหมดแล้ว

ในวันนั้นลูกสาวคุณลุงรับทราบ แต่ก็ไม่อยากให้คุณลุงทราบความจริง เพราะคิดว่าพ่อของตนคงจะรับไม่ได้แน่ๆ เพราะในอดีตนั้นพ่อเป็นถึงผู้นำชุมชน มีบทบาทสำคัญต่างๆมากมาย คงจะยากมาก หากต้องบอกว่าร้ายที่ทำลายความรู้สึกอย่างนี้ อาจทำให้อาการของพ่อทรุดลงอย่างรวดเร็ว ฉันฟังแล้วรู้สึกสะเทือนใจ ในบทบาทของคนที่เป็นลูกคงยากที่จะทำใจได้จริงๆ

หลังจากวันนั้นฉันได้ไปเยี่ยมลุงปิ่นอีกครั้ง แต่ก็ไม่พบ ทราบเพียงว่าลูกพากลับไปอยู่บ้านที่ต่างอำเภอ ฉันได้แต่พูดคุยกับลูกสะใภ้ที่อยู่ใกล้ๆ หาข่าวคราวของลุงปิ่น ทราบว่าคุณลุงยังไม่ทราบว่าตนเองป่วยเป็นมะเร็งระยะสุดท้าย และมีชีวิตที่เหลืออยู่ไม่เกิน 6 เดือนนี้ ฉันได้แต่ภาวนาอยากให้

คุณลุงและครอบครัวไม่มีอะไรปิดบังต่อกัน ได้เปิดเผยความรู้สึกดีๆที่มีต่อกัน ได้อยู่ดูแลกันและกันใน
ระยะสุดท้าย และได้ส่งสารภารกิจของชีวิตให้เสร็จสิ้นก่อนที่ชีวิตของคุณลุงจะหมดลมหายใจ นั่นจะทำ
อย่างไรดี ?

ที่ห้องรับประทานอาหารของ รพ. ค่ายสุรนารี ฉันได้พูดคุยเล่าเรื่องตามประสา สัพเพเหระ มี
สาระบ้างไม่มีสาระบ้าง กับ เพื่อนของฉัน โดยในเรื่องนั้นก็มีการของลุงปั่นอยู่ด้วย ฉันได้แต่ส่งสารทั้ง
คุณลุงและครอบครัวที่ต้องเผชิญกับภาวะเช่นนี้ แต่ก็ไม่รู้จะช่วยได้อย่างไร หรือบทบาทของเรามีเพียงแค่
แนะนำ แล้วหากญาติไม่ทำตาม เราก็ทำใจเท่านั้นหรือ เพื่อนฉันก็ได้แต่รับฟัง ในใจฉันไม่รู้หรือว่าเพื่อน
กำลังคิดอะไรอยู่ ฉันได้แต่เพียงอยากเล่าให้ฟังแค่นั้นเอง

อีก 2 สัปดาห์ต่อมา ฉันได้รับโทรศัพท์จากเพื่อนว่า ตอนนี้ลุงปั่นมานอนที่พิเศษ 6 แล้ว มีอาการ
ปวดมากขึ้นเรื่อยๆ ฉันได้มาเยี่ยมคุณลุงที่หอผู้ป่วย สภาพคุณลุงที่ฉันได้พบในวันนี้ สีหน้าคุณลุงมีท่าทีอด
โรยมาก คุณลุงพอมลงมาก ตัวเหลืองมากขึ้น สีหน้ายังคงวิตกกังวลเช่นเดิม และคุณลุงก็ได้แต่ส่งสัยอาการ
ของตนเองมากขึ้นเรื่อยๆ ในวันนี้ฉันได้คุยกับภรรยาของคุณลุง ซึ่งภรรยาของคุณลุงก็อยากให้คุณลุงทราบ
ความจริงเพราะเวลาเหลือน้อยเต็มทีแล้ว ครอบครัวยังไม่ได้ทำอะไรกันเลย ยังไม่ได้ปลดปล่อยความห่วง
ของลุงปั่นจากหลานอันเป็นที่รัก ยังไม่ได้โอโหสิกรรมซึ่งกันและกัน และทำให้ลุงปั่นปล่อยวางจาก
เรื่องราวต่างๆของคนใกล้ชิดได้เลย สำหรับฉันในครั้งนี้ ได้แอบหวังเล็กๆว่าในเวลาที่เหลือน้อยเต็มที
แล้ว บุญกุศลความดีที่คุณลุงได้ทำมาในชาตินี้ อาจจะมีปาฏิหาริย์ส่งผลให้คุณลุงได้พบทางสงบก่อนที่จะ
ถึงจุดหมายปลายทางของชีวิตเสียทีเถิด

หลังจากนั้นอีกประมาณ 1 สัปดาห์ เพื่อนโทรศัพท์มาหาฉัน ให้ฉันขึ้นมาหาที่หอผู้ป่วย บอกว่าได้
ปรึกษาน้องพยาบาลคนหนึ่ง ให้มาช่วยดูแลลุงปั่นร่วมด้วย และในวันนี้พยาบาลได้มาพูดคุยกับคุณลุง
และครอบครัว ในแนวทางต่างๆ ทั้งการใช้พลังจิต พลังความรัก และเชื่อมโยงพระธรรมคำสอนของพระ
พุทธองค์ ในการดูแลคุณลุง ให้คุณลุงจากไปอย่างสงบ โดยในครั้งนี้เนื่องจากอาการของคุณลุงเริ่มแยลง
มากกว่าเดิม ดังนั้นคุณลุงจึงรับรู้ด้วยตนเองแล้วว่าเดินทางมาถึงระยะสุดท้ายของชีวิตแล้ว

จากจุดเริ่มต้น ณ วันที่น้องพยาบาลเข้ามาช่วยดูแล ก็ทำให้อาการของลุงปั่นมีความสงบมากขึ้น
อาการทุรนทุรายจากการปวดลดลง สีหน้าของคุณลุงที่มีแต่แววตาของความสงสัยก็หายไป ครอบครัวของ
คุณลุงเข้ามาดูแล หาทางช่วยเหลือให้คุณลุงหมดความห่วงใยในเรื่องราวชีวิต ณ ปัจจุบัน มีการ
อโหสิกรรมต่อกัน หาผู้ดูแลหลานรักของคุณลุงปั่น และสุดท้ายได้นิมนต์พระสงฆ์มาเยี่ยมคุณลุงที่ห้อง
ผู้ป่วย เพื่อให้คุณลุงได้มีโอกาสร่วมบุญกุศลครั้งสุดท้าย นำทางดวงจิตไปสู่ดินแดนสงบต่อไป (ในเวลา
นั้น ฉันและเพื่อนของฉัน ได้เห็นภาพของรักความห่วงใย ภาพของการดูแลกันและกันครอบครัวนั้น ฉัน
เห็นลูกสาวคุณลุงจับมือคุณลุงไว้ตลอดเวลาทั้งขณะกำลังถวายสังฆทาน และขณะที่พระท่านกำลังสวด
มนต์ให้คุณลุง ฉันได้เห็นน้ำตาของญาติคนอื่นๆที่มาร่วมพิธีในครั้งนี้ ทั้งๆที่เราไม่ใช่ญาติ เราก็รู้สึก
สะเทือนใจ มีอาจที่จะกลั้นน้ำตาไว้ได้เช่นเดียวกัน)

หลังจากนั้นอีก 2 วัน ฉันก็ทราบข่าวว่าคุณลุงปิ่นได้จากไปด้วยอาการสงบไม่ทรมานทรมาย และครอบครัวของคุณลุงก็ภาคภูมิใจว่าทำหน้าที่ได้อย่างดีที่สุดแล้ว

จากเหตุการณ์ในครั้งนี้ ทำให้ฉันประทับใจในเพื่อนของฉัน และน้องพยาบาลมาก คิดไม่ถึงว่าเรื่องเล็กๆที่ฉันเล่าในห้องรับประทานอาหารในขณะนั้นจะมีผู้ที่เห็นความสำคัญและสานต่อภารกิจด้วยความห่วงใย ด้วยหัวใจของการดูแลผู้ป่วยแบบองค์รวม ที่จริงแล้ว ไม่ต้องค้นหาสิ่งที่อยู่ไกลตัวเลย เพียงแค่คิดว่าจะช่วยเหลือเขาได้อย่างไร พลังของการดูแลแบบองค์รวมก็เกิดขึ้นแล้วจริงๆ

ขอบคุณสำหรับสิ่งดีๆที่ทำให้เกิดขึ้นในวันนี้ ขอขอบคุณสำหรับหัวใจของความเป็นมนุษย์ที่เพื่อนของฉันและน้องพยาบาลได้ดูแลผู้ป่วยและครอบครัว

อย่างมีคุณค่า ขอขอบคุณคุณหมอปกรณ์และคณะที่ได้ให้ความรู้ ทักษะการดูแลผู้ป่วยระยะสุดท้าย และสุดท้ายขอขอบคุณ คุณลุงปิ่นและครอบครัวที่ได้เข้ามาสู่รั้วโรงพยาบาลค่ายสุรนารีและทำให้เราได้เข้าถึงการดูแลผู้ป่วยอย่างเป็นองค์รวมอย่างแท้จริง

สุดท้าย.....ให้ทายซิคะว่าเพื่อนของฉัน และน้องพยาบาลคนนั้น คือใคร?